

תפילה (41)

כל תפילת פועלת!

אדם מתפלל, שוב ושוב, ולא נראה שהתפילה עוזרת. אך באמת יתכן דהתפילה התקבלה, רק שאתה המתפלל אינך רואה את התוצאות. וכאותו מעשה שארע בבית ספר למחשבים, שבאחת הכיתות עמד מחשב, והתלמידים נתנו לו הוראה להדפיס חומר מסוים, אולם המדפסת לא הדפיסה. ניסו שוב ושוב, ואז נכנס אחד התלמידים מהכיתה המקבילה ושאל "למה מדפיסים וחוזרים ומדפיסים את אותם דפים? התברר כי המחשב שבכתתם היה מחובר למדפסת שבכיתה השניה, ובכל פעם שלחצו על המקש הדפס, התחילה המדפסת דבכיתה השניה להדפיס. ומכאן לנמשל: תפילה לא הולכת לריק! גם כאשר נראה כי מתפללים בדמעות שלישי והתפילה לא מתקבלת, אין זה כך! כל תפילה פועלת, ויתכן שהתוצאות של התפילה נראות עתה בברור בכיתה המקבילה, אצל חבר, אצל מי שזקוק יותר לזאת התפילה, אבל כל תפילה פועלת את פעולתה!

ספר "אוחילה לא-ל"

טעם אמירת ה' שפתי תפתח קודם התפילה

כתב **בנפש החיים** (שער ב' פי"ח): שהדרגה הנעלית בתפילה, הוא שיגיע האדם למצב שהוא כ"כ מתעלה ורוצה להדבק בהשי"ת עד שהוא מתפשט מעל גופו הגשמי, וכתב שם: לכן קבעו אנשי כנה"ג לומר קודם התחלת התפילה העמידה הפסוק: "אדוני- שפתי תפתח", כי מי שזוכה למדרגה זו בעת התפילה, הרי מהתקשרות המחשבה זו יוכל להיות גופו כאבן דומם וכאלם לא יפתח פיו, רק שהוא יתברך יפתח שפתיו לדבר לפני תיבות התפילה. והיינו שהאדם מגיע למצב של כמעט התפשטות הגשמיות, והוא מבקש מהשי"ת שיפתח שפתיו ויתן בו כח לדבר ולהתפלל לפניו יתברך.

ספר "דעת התפילה"

עצות להתחזקות בתפילה

ענין היאוש בתפילה כותב רבי שמואל גולדברג בספרו "שועתי אליך" אין לו אחיזה בהגיון ודעת אמיתי, כי אין שום ראייה והוכחה ממה שלא נענה עד עתה, שלא יענה גם בתפילה זו. יתכן מאוד שדוקא תפילה זו שיתפלל עתה, היא התפילה המשלימה את מספר התפילות הנצרכות לישועה זו, וכמו כן יתכן מאוד שדוקא בתפילה זו יזדמן עת רצון שיענה. אך קורה והאדם נופל ברוחו ולא שליט בעצמו, ואין בכוחו להתגבר בכח ההיגיון על הרגשותיו, הבלתי הגיוניות, השוברות אותו וממלאות אותו בתחושות שתפילותיו חס ושלום לא ימלאו, ומשום כך מתרפה בתפילותו חס ושלום. וכמובן

התפילין, כנגד חושי האדם, דיבור דברים תפילין עם התפילין

ידוע כי בתפילין של יד נמצאות כל הפרשיות בבית אחד, בעוד דבתפילין של ראש מחולקות הפרשיות לארבעה בתים. אמרו בטעם הדבר, שיש לאדם חמישה חושים: ראייה, שמיעה, דיבור, ריח ומישוש. חוש אחד נמצא ביד, זהו חוש המישוש, בעוד שארבעת החושים האחרים, נמצאים בראשו של האדם. התפילין שאדם מניח בראשו וביד, הם ננגד חושי של האדם, כי אלו שני האיברים החשובים ביותר בגופו של האדם, הנותנים חיות לכל אבריו. כאשר האדם מניח תפילין, הוא דבוק בכל איבריו בכל חושיו בהשי"ת. וכי יעלה על הדעת שבשעה זו, ינהג בתפילין מנהג של חול.

תפילה, מהדברים העומדים ברומו של עולם ובני אדם מזלזלים בה.

ראשית כל עלינו לדעת את מה שדרשו חז"ל במסכת ברכות (דף ו' ט): על הפסוק (תהלים יב, ט): "כרום זולות לבני אדם", אלו דברים שעומדים ברומו של עולם ובני אדם מזלזלין בהן, הרי שבני האדם מזלזלים ח"ו במעלת התפילה. וגרוע יותר הדבר שאנו לא מבחינים כלל בזלזול זה. וכמו שמסופר שבעל יסורים אחד נכנס למעונו של הגאון רבי מנחם מנדל ה"שרף" מקוצק זצ"ל וסיפר לו על ריבוי הצרות שהוא סובל בכל יום ויום. שאלו הרבי זצ"ל: 'האם אתה מתפלל, ענה לו האיש בצער כי צרותיו המרובות מבלבלות את דעתו עד שאין ראשו פנוי כלל להתפלל. נענה הרבי מקוצק זצ"ל ואמר לו: אם כן זו הצרה הגדולה ביותר שלך, והיה לך למנות זאת בראש רשימת הצרות. הוא שאמרנו, בעוונותינו הרבים הזלזול וחוסר החשיבות שאנו מייחסים לתפילה הוא כל כך גדול עד שאנו לא מרגישים זאת, ועובדה זו לבד היתה צריכה לעורר אותנו. *המלקט*

לדקדק באמירת מילות התפילה

והנה ודאי שהכוונה בתפילה היא מעלה גדולה, אך ישנה חשיבות מיוחדת לעצם אמירת מילות התפילה אפילו ללא כוונה! לדאבוננו! לא תמיד אומרים את המילים כמו שצריך! בולעים את מילים, את ההברות לא מבטאים את שם ה' כפי שצריך. עלינו להתרגל לומר את המילים במדויק. המילים הן 'פצצות' בעלות עוצמה! הבעיה בדורנו היא שאין לנו זמן הראוי להתפלל, תמיד ממהרים. כאשר אדם מקדיש את הזמן להתפלל, על ידי זה יזכה להתפלל במתינות ותפילתו תעלה לרצון!

רב פינקוס זצ"ל בספרו "נפש שמשון, סידור תפילה"

קודם התפילה כדי לכוין את לבו ואחר כך יתפלל בנחת
ובתחנונים. *המלקט*

הלכה: להוציא אחרים בברכה אחרונה

בברכה אחרונה כל אחד מברך לעצמו ואינם רשאים לצאת בברכת חבריו, והחילוק בין ראשונה לאחרונה, דברכה ראשונה על ידי המברך כולם מותרים לאכול לכן יש חיבור בין כולם, אך בברכה אחרונה מברכים והולכים וזהו פירוד ולא חיבור, משום כך כל אחד מברך לעצמו. חוץ מברכת המזון שאם יש זימון הרי שיש כאן חיבור בין כולם ואחד רשאי להוציא את כולם ידי חובה. *ספר "הליכות ברכות" רב אופיר מלכא שליט"א*

פתגם: עינים רמות, לשון שקר; וידיים, שפכות דם-נקי.
ספר "משלי"

חקירה: טהרה וטומאה: הטהרה היא המציאות וטומאה היא העדר טהרה, או להיפך. למשל: האם טבילה במקווה מסירה את הטומאה, או מחילה טהרה (מפענח צפונות ו-ד, צפנת פענח כללי התורה והמצוות ח"ג ד"ה כוונה). *ספר "קובץ יסודות וחקירות"*

סיפור: חוששים לאשראי שלהם

מדי שבת היה הרב דורש לפני הקהל בעניני אגדה, ומדי פעם נוכח לראות שאין בקהל אפילו נגיד אחד, אלא רק עניים ופשוטי עם. הסביר את הדבר ואמר: חכמינו אמרו במסכת סופרים: כשאין הפרוטה מצויה הכל רצין אחר אגדה. לפיכך חוששים העשירים לבוא לדרשתי, פן יחשב הדבר כאילו אין הפרוטה מצויה בכיסם וזה עלול לפגוע באשראי שלהם. *ספר "חד וחלק" חלק א' (דף קיב)*

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה, ברוך יואל שמעון ישראל בן פנינה, אברהם בן חנה רחל שרה, הדסה אסתר בת רחל בתחלא קטי, פטריק יהודה בן גלדיס קאמונה, אברהם רפאל בן רבקה, ברטה מסעודה בת לאה, מאיר חיים בן גבי זויריה, ראובן בן יואל, ויקטוריה שושנה בת גייס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, שמחה גיזות בת אליז, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, אלחנן בן חנה אנושקה, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, חנה בת ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה. **זיווג הגון:** נעמי פנינה בת סנדרין אסתר, לאה בת רבקה, אלודי רחל מלכה בת חשמה, יוסף גבריאל בן רבקה, מרים בת רבקה. **הצלחה רבה:** נתן בן רבקה, לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן גיזיל לאוני. **לעילוי נשמת:** גיינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. משה בן מזל פורטונה. אמיל חיים בן עזו עזיזה, ראובן בן חנינה, אליהו בן מרים, ניסים חי הוברט בן ג'ולי, ליליאן רוזה בת אוטה נגימה, דוד בן מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה.

שאינן הדבר קל להתחזק, וכלשונו **האדמו"ר מגור** בספרו **"בית ישראל"**: שיש הסתרות גדולות בענין התפילה, ולכן אמרו חז"ל ויאחזו ויתפלל מהפסוק: **"קוה אל ה' חזק ויאמץ לבך וקוה אל ה'"**, כי אחרי שהאדם כבר התפלל ועדיין לא נענה, צריך התחזקות והתאמצות שלא יתיאש. וחושבני שהעצות לכך הן: א) עצם הידיעה שכל הרגשות הקשות אינן אלא נסיונות והסתרות, ועליו להתגבר עליהן, כי לשם כך דוקא נשלחו אליו מן השמים כדי שיתגבר עליהן על ידי ההתבוננות, שיתכן שדוקא על ידי התפילות שיתפלל עתה יוושע. ב) יחשוב בדעתו: הניח בצד את הצורך הנחוץ לישועה, ואקיים את מצות התפילה כפי שאני מקיים את שאר המצוות כלמוד תורה, תפילין, לולב, ציצית ומזוזה וכו', ואתפלל עתה בגלל החיוב להתפלל ובגלל גודל הענינים הכרוכים בעצם התפילה. החלטה זו שיקבל בדעתו, תמריץ אותו להתפלל עוד ועוד, וסופו שיוושע באמת על ידי ריבוי התפילות.

ספר "אוחילה לא-ל"

תפילה עבודה שבלב

ולעבדו בכל לבבכם' – איזו היא עבודה שהיא בלב, הוי אומר זו תפילה (תענית ב.). ועבדתם את ה' אלוקיכם זו קריאת שמע ותפילה (בבא קמא צב:). הנה ממה שקראו חז"ל לתפילה 'עבודה שבלב', אנו למדים שכוונת הלב בתפילה אינה רק תנאי שיהא מוסיף ומצרף כוונה אל אמרי פיו, אלא שורש עבודה זו היא בלב, דהיינו לעמוד לפני המלך לבטא לפניו את מה שבלבו, לתנות שבחיו והילוליו, ולבקש מאתו את כל הדברים שנפשו חפצה בהם, וזה כל יסוד העבודה שבתפילה, לרכז מחשבתו ולשפוך את לבו בשיחתו נוכח פני ה'. ואדרבה חלק הדיבור בפה בתפילה הוא אשר בא רק כתנאי והשלמה על רחשי הלב, כלומר שעצם ומהות התפילה הוא הבעת חפצו ומשאת נפשו שמקור תנועתם הוא ברגשי הלב, אולם לא סגי לפנות אל השי"ת במאווי לב בלבד, אלא צריך שתהא המיית לבו עולה על גדותיה ופורצת החוצה, ותבוא לידי הבעה וביטוי באמרי פיו. וכן הוא מגדרי משפטי ההלכה הוא דלא סגי בהרהור הלב, ודברים שבלב אין די בהם בכדי לצאת ידי חובת תפילה, אלא צריך שהגיון לבו יבוא לידי גילוי בשפתיו. אך הדיבור משמש רק כצינור להעביר ולהוציא את השתוקקות הלב אל הביטוי בפועל. ולפי זה נמצא שתפילה בלי כוונה אין היא רק תפילה מחוסרת שלימות, אלא כל עיקרה ועבודתה של תפילה אין כאן.

וכמו שכתב הרמב"ם - כוונת הלב כיצד, כל תפילה שאינה בכוונה אינה תפילה, ואם התפלל בלא כוונה חוזר ומתפלל בכוונה, מצא דעתו משובשת ולבו טרוד אסור לו להתפלל, עד שתתישב דעתו. כיצד היא הכוונה שיפנה את לבו מכל המחשבות, ויראה עצמו כאלו הוא עומד לפני השכינה לפיכך צריך לישוב מעט

